

UNELE REPERE PRIVIND RELAȚIILE DINTRE CONTABILITATE ȘI FISCALITATE

GUZUN IRAIDA, studentă, CON-191
Academia de Studii Economice din Moldova,
R. Moldova, Chișinău, str. Bănulescu Bodoni, 61
email: iraida_guzun@mail.ru

Abstract. *Information on the information required for the care entity to be issued to interested parties. Information generates financing contracts to convey to interested parties details of care, knowledge of understanding, obtaining positions and execution of financing, market viability, investigation possibilities, etc.*

Thus, the research should be authorized and propose to illustrate some key moments that can import accounting information, which can serve as a support to be taxable.

Also, this study is a comparatively appreciated aspect between accounting and taxation. For the elaboration of a study can be used the methods of analysis and synthesis, documentation, observation, comparative method, inductive method in order to demonstrate a mutually related importance in relation to certain information and can provide a perfect hypothesis in this field.

Keywords: *taxation, accounting, taxes, entity.*

JEL CLASSIFICATION: M40, M41, M43

INTRDUCERE

Studiul acestei cercetări în raport cu contabilitatea și fiscalitatea reprezintă o provocare, iar un demers științific referitor la interferența dintre principiile contabile și cele fiscale nu se poate realiza fără cunoașterea conceptelor ce le definesc, fără înțelegerea evoluției acestora. Între contabilitate și fiscalitate există o relație complexă deoarece contabilitatea reprezintă o sursă privilegiată de informații pentru organele fiscale și majoritatea obligațiilor fiscale fiind stabilite pe baza datelor din contabilitate.

Scopul cercetării constă în investigarea și cercetarea aspectelor comparative dintre contabilitate și fiscalitate, cât și demonstrarea importanței relației reciproce ale acestora și propunerea unor ipoteze de perfecționare în acest domeniu. Pentru atingerea acestui scop, ne-am propus următoarele **obiective**: cercetarea bazei teoretico-metodologică a noțiunilor de bază a contabilității și fiscalității; studierea reglementării normative a contabilității și fiscalității; identificarea aspectelor comparative din diferite țări; formularea unor concluzii în urma cercetării.

Pentru a răspunde la mai multe întrebări, autorul, a utilizat **metodele de** analiză și sinteză, documentarea, observația, metoda comparativă, metoda inductivă. Totodată, s-a făcut referire la surse de informare cu referință asupra temei abordate, precum: acte normative și legislative naționale în domeniul contabilității, lucrări științifice relevante ale specialiștilor în domeniu, consultarea site-urilor organismelor internaționale implicate în procesul de normalizare și armonizare contabilă. Analizând literatura de specialitate, atât străină cât și autohtonă, s-a constatat că aria de cunoaștere a studiului dat este vastă, ceea ce ne permite de a efectua aprecieri și interpretări, datorită cărora se poate influența la îmbunătățirea domeniului de cercetare ales.

Astfel, la nivel național acest domeniu a fost profund cercetat de profesorii Bucur V. [1], Țurcanu V., Graur A. [1], din România au abordat acest domeniu savanți: Istrate C. [2, p.23], Condor I. [3], Feleaga N. [4], Ionascu I. [5]. Totodată, tratarea problemelor cu referire la relația dintre contabilitate și fiscalitate au fost abordate în cadrul diverselor Conferințe Științifice Internaționale [septembrie 2018, 2019, ASEM, aprilie 2019, martie 2017, 2018, 2019, ASEM] cât și în unele acte normative în domeniu precum Codul Fiscal al Republicii Moldova [6] și Legea contabilității și raportării financiare [7].

CONȚINUTUL DE BAZĂ

În condiții normale de reglementare corectă, contabilitatea și fiscalitatea au o direcție de acțiune și un scop comun.

Din perspectivă organizatorică, contabilitatea poate fi privită ca „un resort” al gestiunii fiscale, oferind informațiile care asigură funcționarea și finalitatea sistemului fiscal, în raport cu entitatea economică. Totodată, contabilitatea îmbracă forme distincte: financiară, de gestiune, operațională și fiscală. Atunci când există neconcordanțe între regulile și principiile contabile și fiscale, se admite că între contabilitatea financiară și cea fiscală există o deconectare [8, p.8].

Astfel, *contabilitatea* reprezintă un sistem complex de colectare, identificare, grupare, prelucrare, înregistrare, generalizare și de prezentare a informațiilor privind elementele [7]. Iar, *sistemul fiscal* reprezintă, un ansamblu de principii, metode și procedee de impunere, precum și contribuabilii și aparatul instituțional care urmărește mobilizarea, așezarea, încasarea și plasarea veniturilor bugetare colectate [9, p.22]. Deci, sistemul fiscal este relația dintre contribuabili și stat. Sistemul fiscal modern este construit pe trei piloni, aflat în interacțiune: fiscalitate, autoritate de stat și contribuabili (contabilitate).

Pornind de la premisa că, informația este o resursă nepuizabilă, un factor ce aduce plus valoare celui ce o deține și o utilizează inteligent, informația contabilă consemnată în situațiile financiare, reprezintă un suport pentru realizarea controlului fiscal. Deci, din punct de vedere fiscal, cele mai importante surse de informații contabile sunt situațiile financiare anuale publicate de entități. Informațiile cuprinse în structura acestora descriu poziția financiară a entității, performanța financiară și situația fluxurilor de numerar și permit aprecieri privind lichiditatea și solvabilitatea sa și, totodată, capacitatea de a se adapta schimbărilor la mediul economic. Acuratețea informațiilor din situațiile financiare depinde de măsura în care sunt minimizate conflictele de interese dintre entități, utilizatori și profesioniștii contabili [8]. Informația contabilă este produsul final al contabilității și utilitatea informației derivă din faptul că permite măsurarea, descrierea, clasificarea activității economice, asigură comparabilitate în timp, permite prelucrarea superioară. Prin figura 1, vom ilustra importanța informației ca bază și suport sistemului fiscal, totodată este arătată relația dintre aceste două.

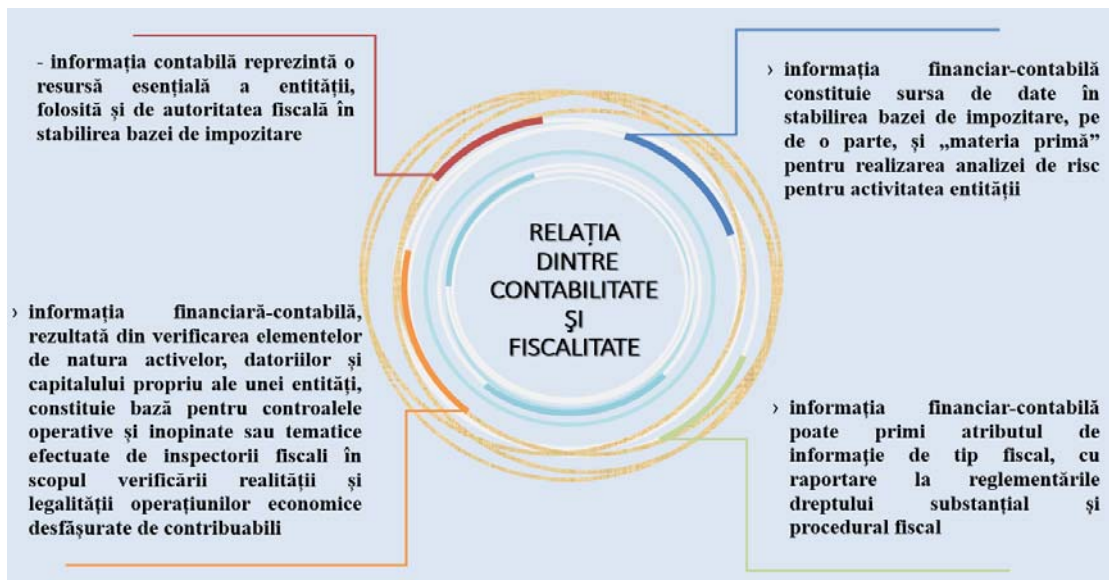

Figura 1. Relațiile dintre contabilitate și fiscalitate

Sursa: elaborat de autor

Contabilitatea trebuie să asigure informații pentru toți utilizatorii, respectiv investitorii de capital, fiscalitate ca reprezentant al statului, bancherii, clienții, furnizorii - ca parteneri de afaceri ai întreprinderilor, organele de sinteză informațională ale guvernului și angajații întreprinderilor.

În raporturile dintre contabilitate și fiscalitate există o problemă importantă care constă în faptul că principiile, regulile, normele și reglementările proprii celor două componente nu sunt asemănătoare în toate cazurile. Într-o contabilitate reglementată, informația fiscală servește ca baza de impozitare și taxare, conform principiilor, regulilor și normelor definite de dreptul fiscal [10].

Pe plan european, relația dintre contabilitate și fiscalitate este exprimată prin două opinii [10]:

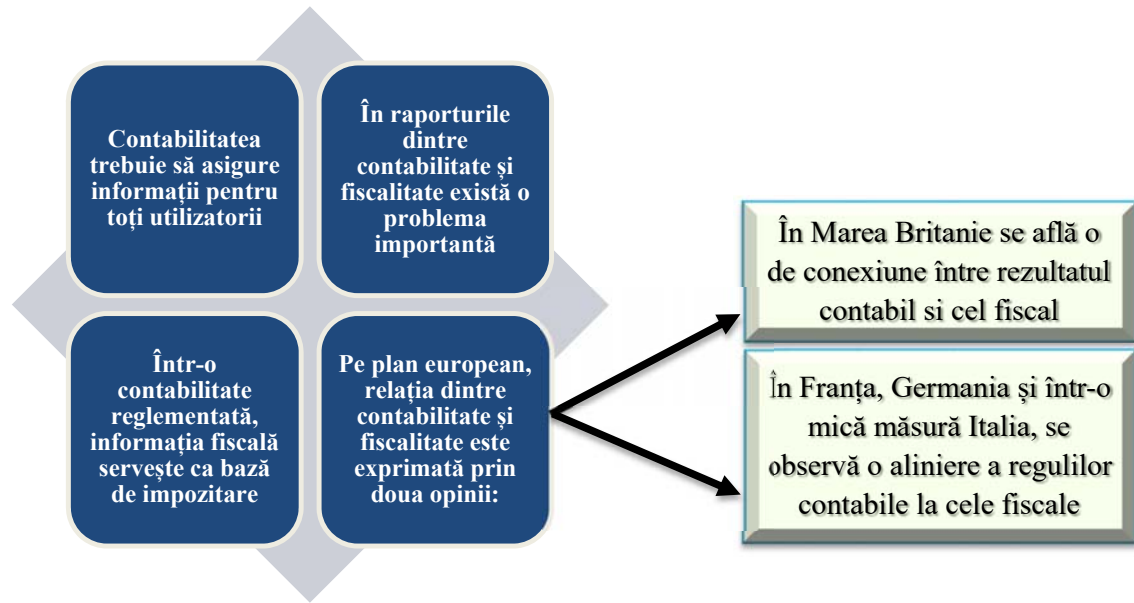

Figura 2. Relațiile dintre contabilitate și fiscalitate la nivel european

Sursa: elaborat de autor

În Marea Britanie se afla o conexiune între rezultatul contabil și cel fiscal. În Franța și Germania și într-o mică măsură Italia, se observa o aliniere a regulilor contabile la cele fiscale.

Relațiile dintre contabilitate și fiscalitate în *Republica Moldova*, se observă că în sistemul contabil și cel fiscal a unei entități există o relație de complementare, dar și o legătură reciprocă. Prevalența fiscalității în fața contabilității se explică prin faptul că în R. Moldova, reglementările fiscale și contabile sunt generate de aceleași instituții, existând un risc major, de a determina contabilitatea să satisfacă un singur interes – interesul bugetului. În raport cu toți utilizatorii de informații, inclusiv organele fiscale, contabilitatea trebuie să fie neutră, furnizând o informație fidelă, clară și complexă, iar regulile fiscale nu au drept scop obținerea unei imagini fidele operațiunilor agenților economici, ci apără interesele statului și stimulează unele activități.

În *România*, influențele contabilității asupra dreptului fiscal se explică prin faptul că, pentru măsurarea materiei impozabile, fiscalul a fost nevoit să găsească reguli de evaluare, de delimitare în timp, de amortizare. În dreptul fiscal și dreptul contabil există o diferență ce se poate explica prin diferența de finalitate dintre cele doua discipline. Legăturile dintre contabilitate și fiscalitate se caracterizează prin faptul că fiscalul împrumută multe reguli din contabilitate, astfel atât normele contabile cât și cele fiscale sunt elaborate de către Ministerul Finanțelor, interdependența dintre contabilitate și fiscalitate este foarte strânsă, făcând ca influențele fiscalului asupra contabilității să pară și mai evidente.

În *Franța*, relațiile între fiscalitate și contabilitate sunt relații de aliniere, deoarece acordarea facilităților este înlesnită de contabilizarea acestora. Atunci când legile fiscale sunt absente sunt aplicate regulile contabile. Stocurile sunt evaluate pe baza metodelor „costului mediu ponderat” și „primul intrat, primul ieșit”, ceea ce conduce, în perioada de creștere a prețurilor, la supraevaluarea stocului final.

În *Germania*, sunt supuse principiului alinierii care la rândul sau provine din principiul unicității bilanțului, ceea ce implică raporturi strânse între contabilitate și fiscalitate. Spre deosebire de dreptul fiscal, normele contabile admit o evaluare la un nivel mai scăzut a elementelor activului circulant pentru a ține cont de fluctuația viitoare a pieței. În privința evaluării stocurilor, în contabilitate nu este obligatorie luarea în considerație a costurilor indirecte de producție, în timp ce dreptul fiscal obligă la luarea în considerație a acestor costuri. Pasivul bilanțier conține excedentul amortizărilor fiscale deductibile față de amortizările admise în contabilitate. Datoriile și creanțele în monedă străină sunt menționate la costul lor istoric în bilanț.

În *Italia*, relațiile dintre contabilitate și fiscalitate sunt foarte strânse deoarece beneficiul impozabil este calculat pornind de la rezultatul contabil, având la bază respectarea regulilor fiscale. În evaluarea stocurilor se aplică metoda „ultimul intrat - primul ieșit”, care protejează întreprinderile de efectele inflației. Chiar dacă fiscalitatea impune unele reguli și proceduri ea oferă și posibilitatea de a alege un sistem de opțiuni care poate fi exploatat de întreprinderi: alinierea regulilor contabile cu cele fiscale; rezultatul contabil să fie apropiat de cel fiscal; rezultatul să fie determinat fără să se mai facă apel la regulile prudenței.

În *Regatul Unit*, legile fiscale au un efect mic asupra metodelor contabile, iar în ceea ce privește evaluarea stocurilor, metoda „ultimul intrat, primul ieșit” este interzisă, fiind aplicată metoda „primul intrat, primul ieșit” care corespunde cerințelor principiului imaginii fidele. Amortizările acontabile trebuie să fie reintegrate pentru determinarea rezultatului fiscal.

În **concluzie** putem afirma că:

- ✚ Informația contabilă este elementul primordial în identificarea evaziunii, constituie instrumentul esențial la îndemâna inspectorilor fiscali pentru pregătirea, organizarea și derularea controlului fiscal.
- ✚ Un control fiscal reușit depinde de maniera în care inspectorii fiscali abordează tactic palierele de semnalizare ale mecanismului identificării evaziunii fiscale prin informațiile financiar-contabile analizate.
- ✚ Rolul sistemului fiscal în economia oricărei țări este de primă însemnătate, atât în privința colectării de resurse financiare necesare îndeplinirii rolurilor statului, cât și ca pârghie economico-financiară care influențează desfășurarea vieții economice. Informația contabilă, colectată și înregistrată în conformitate cu regulile dreptului contabil devine principala sursă de date pentru contabilitatea națională și autoritățile de la nivel local și central.
- ✚ Rolul contabilității în calcularea bazei impozabile, în stabilirea sarcinii fiscale și în evidențierea soldului relațiilor cu diferite bugete publice este evident, impozitele plătite de entitățile economice, având la bază rezultatele financiare și metodele contabile general acceptate. Prin urmare, există posibilitatea ca regulile contabile să fi utilizate, printre altele, pentru diminuarea sau evitarea obligațiilor fiscale.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. BUCUR V. GRAUR A. *Contabilitatea impozitelor*. Ed. Togr. Centrală, Chișinău, 2017
2. ISTRATE C. *Fiscalitate și contabilitate în cadrul firmei*. Ed. Polirom, Iasi, 2000, p.23
3. CONDOR I. *Drept financiar*. R.A. Monitorul Oficial, București, 1994, p.122
4. FELEAGA N. *Contabilitate aprofundată*. Ed. Economica, București, 1996, p.374
5. FELEAGA N., IONASCU I. *Tratat de contabilitate financiară*. vol. I-II, Ed. Economica, București, 1998, p. 212
6. Codul Fiscal al RM
7. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, <http://lex.justice.md/md/373601/>
8. STRĂPUC C. *Valorificarea informației financiar-contabile în analiza de risc și în controlul antifraudă fiscală*. Teză de doctorat, 2019, Suceava
9. CORDUNEANU, MORARU, NEDELESCU, STĂNESCU, PEDA, *Contabilitate aprofundată*. Ed. Economica, pp.107-117
10. <https://www.rasfoiesc.com/business/economie/finante-banci/Relatia-contabilitateifiscalita22.php>

**Coordonator științific: MIHAILA SVETLANA, dr., conf. univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova,
R. Moldova, Chișinău, str. Bănulescu Bodoni, 61
email: svetlana.mihaila@ase.md**